

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2018 m. lapkričio 13 d.

Auditoriai teigia, kad esant sudėtingoms aplinkybėms Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė teikė greitą atsaką, tačiau reikalingi patobulinimai siekiant užtikrinti racialesnį lėšų panaudojimą

Kaip nurodyta naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje, Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė, kuri remia pabėgėlius ir juos priimančias Turkijos bendruomenes, esant sudėtingoms aplinkybėms suteikė greitą atsaką į krizę. Auditoriai teigia, kad humanitariniai projektai padėjo pabėgėliams tenkinti jų pagrindinius poreikius, tačiau ne visada buvo užtikrinamas numatytas racionalus lėšų panaudojimas.

Dėl padidėjusių migrantų srautų, kuriuos daugiausia nulėmė Sirijos konfliktas, Turkija yra prigludusi daugiausia pabėgėlių pasaulyje: beveik 4 milijonus žmonių. Tarp jų – apie 3,5 milijono sirų, iš kurių apie 94% gyvena ne pabėgėlių stovyklose. Priemonė remia humanitarinę ir nehumanitarinę pagalbą, kuriai finansuoti ES ir jos valstybės narės iš viso skiria 6 milijardus eurų.

Daugiausia dėmesio auditoriai skyrė pirmosios pagal Priemonę skiriamo finansavimo išmokėjimo dalies (3 milijardų eurų) valdymui ir iki šiol pagal jos humanitarinį segmentą pasiektiems rezultatams. Jie nustatė, kad Priemonė esant sudėtingoms aplinkybėms greitai sutelkė lėšas siekiant suteikti greitą atsaką. Vis dėlto jos tikslas veiksmingai šį atsaką koordinuoti nebuvo visiškai pasiektas.

Vykdam visi audituotus humanitarinius projektus pabėgėliams buvo suteikta naudingos paramos, daugiausia pasitelkiant pagalbą grynaisiais pinigais, ir buvo pasiekta didžioji dalis jų numatytų išdirbių. Tačiau pusės jų numatytos išdavos dar nėra pasiektos, o devynis iš dešimties projektų reikėjo pratęsti. Sudėtinga veiklos aplinka trukdė NVO laiku įgyvendinti projektus.

„Priemonės tikslas per dvejus metus sutelkti tris milijardus eurų buvo pasiektas, – teigė už ataskaitą atsakinga Europos Audito Rūmų narė Bettina Jakobsen. – Tačiau yra galimybių padidinti humanitarinių projektų, o ypač pagalbos grynaisiais pinigais projektų efektyvumą. Priemone vis dar galima užtikrinti racialesnį lėšų panaudojimą.“

Auditoriai teigia, kad Europos Komisija naudojosi išsamiu vertinimu, kad nustatytų prioritetinius pabėgėlių poreikius. Tačiau dėl su Turkija iškilusių nesutarimų, kaip patenkinti poreikius savivaldos infrastruktūros ir socialinės bei ekonominės paramos srityse reiškė, kad šios sritys buvo nepakankamai išnagrinėtos.

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis.

Visa ataskaita pateikta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – atstovas spaudai

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Pagal Priemonę buvo remiama panaši veiklos rūšis sveikatos ir švietimo sektoriuose taikant skirtingas priemones. Todėl koordinavimas buvo sudėtingesnis ir buvo paraleliai naudojamos skirtingos valdymo struktūros siekiant finansuoti panašius projektus. Sveikatos sektoriuje buvo nustatyta gerų pavyzdžių, kuomet Komisija rėmė perėjimą nuo humanitarinės pagalbos prie ilgesnio laikotarpio paramos vystymuisi, tačiau ji tai darė nesistemiškai.

Auditoriai taip pat nustatė galimybių pagerinti humanitarinių projektų efektyvumą: Komisija nenuosekliai ir neišsamiai vertino biudžete numatytų išlaidų pagrįstumą; netiesioginės išlaidos, mokamos partneriams, įgyvendinantiems didelės apimties pagalbos grynaisiais pinigais projektus, buvo didelės, o išankstiniai mokėjimai nebuvo suderinti su faktiniais pinigų srautais.

Komisija įdiegė tinkamas priemones, skirtas humanitariniams projektams stebėti. Pagrindinis trūkumas buvo Turkijos institucijų atsisakymas suteikti prieigą prie dviejų pagalbos grynaisiais pinigais projektų naudos gavėjų duomenų. Nei Komisija, nei Europos Audito Rūmai negalėjo atsekti projektų naudos gavėjų nuo registracijos iki mokėjimo.

Auditoriai rekomenduoja Europos Komisijai ateityje:

- geriau atsižvelgti į pabėgėlių poreikius, susijusius su savivaldos infrastruktūra ir socialine ir ekonomine parama;
- pagerinti paramos optimizavimą ir papildomumą;
- įgyvendinti perėjimo nuo humanitarinės pagalbos prie paramos vystymuisi strategiją;
- pagerinti pagalbos grynaisiais pinigais projektų efektyvumą;
- kartu su Turkijos institucijomis atsižvelgti į poreikį pagerinti NVO veiklos aplinką;
- išplėsti Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonės stebėjimą ir ataskaitų teikimą.

Pastabos leidėjams

Dėl savo padėties Turkija daugeliui pabėgėlių yra ir pabėgėlius priimanti, ir tranzito šalis. Nuo pat Sirijos konflikto pradžios ji pabėgėliams yra suteikusi daug nuolatinės paramos.

Nuo 1963 m. Turkiją ir ES sieja Asociacijos susitarimas. 1999 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba suteikė Turkijai šalies kandidatės statusą, leidžiantį jai tapti ES nare, o 2005 m. buvo pradėtos derybos dėl stojimo. Turkija neabejotinai yra didžiausia ES pasirengimo narystei pagalbos priemonės naudos gavėja: šią priemonę ES naudoja siekdama parengti šalis kandidatės narystei ES, o jai skirti asignavimai 2007–2020 m. siekia daugiau kaip 9 milijardus eurų.

Europos Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma mūsų ataskaitose pateikiamų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos. Šis aukštas įgyvendinimo lygis atspindi mūsų darbo naudą ES piliečiams.

Specialioji ataskaita Nr. 27/2018 „Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė: naudinga parama, tačiau būtini patobulinimai siekiant užtikrinti, kad lėšos būtų racionaliau naudojamos“ paskelbta 23 ES kalbomis Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).